
Vítězná práce Iberoamerických cen

Vítězná práce Iberoamerických cen



Na velvyslanectví iberoamerických států v Praze byly v prosinci slavnostně předány ceny 10. ročníku soutěže Premio Iberoamericano. Soutěž byla založena vedoucími misí iberoamerických zemí s cílem podněcovat univerzitní studenty v České republice k dalšímu nabývání znalostí a rozšiřování bádání o Latinské Americe a Iberském poloostrově. První cenu v prestižní soutěži a 1,000 USD si odnesla studentka Filosofické fakulty UK Natálie Krejníková. O čem byla její vítězná práce?

Juan Rulfo – Pedro Páramo

Hranice mezi životem a smrtí

V první části své práce jsem se soustředila na autora a jeho život. Juan Nepomuceno Carlos Pérez Rulfo Vizcaíno se narodil 16. května roku 1917 v Apulcu v mexickém státu Jalisco. Tento stát je jediným dějištěm celého Rulfova díla. Po násilné smrti svých příbuzných žil Juan Rulfo od desíti do čtrnácti let v sirotčinci v Guadalajaře. V roce 1933 se přestěhoval do hlavního města. V roce 1953 byly publikovány pod titulem *Llano en llamas* (*Llano vplamenech*) jeho povídky. Román *Pedro Páramo* byl poprvé vydán v roce 1955, když mu bylo 35 let. Jeho dílo je kompozičně i tematicky jedinečné. Rulfo během svého života prošel různými typy profesí, zemřel 8. února roku 1986.

V další části jsem se věnovala samotnému románu *Pedro Páramo*, jeho jednotlivým postavám, kompozici, jazyku a různým interpretacím tohoto díla. Jedna z postav, Juan Preciado, vypráví, jak se vydal na žádost své zesnulé matky do Comaly najít svého otce Pedra Párama, kterého on sám neznal. Ale nachází pouze opuštěnou vesnici plnou nejrozumnějších přeludů a duchů, jež není ani trochu podobná té, kterou znal zmatčina vyprávění. Všichni živí už tuto vesnici opustili a usadili se zde mrtví se svými vzpomínkami na nešťastnou minulost. Juan si uvědomí, že už také není mezi živými, že zemřel strachy zšeptů, které ho všude pronásledovaly. Později se dovídáme, že předcházející Juanovo vyprávění je součástí rozhovoru s Doroteou v jejich společném hrobě. Následující část románu se soustřeďuje na život Pedra Párama, despotického a bezcitného velkostatkáře, který má vmoci život celé vesnice. Jeho jedinou lidskou stránkou je láska k Susaně San Juan, tato láska je neopětovaná a do jisté míry romantická. Celý román je plný násilí, neúspěchu, nepochopení a lidského zklamání. Děj se odehrává v oblasti Jalisca v období revoluce a krátce po ní.

Co se týče kompozice, je toto dílo dosti složité, mnozí ho srovnávají s hovorovým nebo mozaikou. Je rozděleno na 70 sekvencí, které jsou vyprávěny z různých úhlů pohledu. Zjednodušeně se dají rozdělit do dvou linií, na sekvence týkající se Juana Preciada které jsou součástí dialogu s Doroteou a jsou vyprávěny chronologicky v první osobě, a na sekvence související s Pedrem Páramem, které chronologický charakter postrádají.

Existují různé interpretace tohoto románu. Peralta a Boschi říkají, že dílo pojednává o hledání vesmírného středu, Ferrer Chivite zde nachází symboly mexického původu (Comala je symbolem hlavního města Mexika, Juan Preciado zosobňuje samotného Rulfa a Juanova matka symbolizuje vlast. Někdo v tomto díle vidí i symbol hledání otce z řecké tradice (Telemachovo hledání Odyssea) nebo hledání ztraceného ráje.

Některé z motivů tohoto díla se objevují už v Rulfových povídkách *Macario* a *Luvina*. Luvina je také opuštěná vesnice, kde spolu s živými žijí i mrtví.

V poslední části své práce jsem se snažila porovnat, jak je v různých kulturách pojmána a smrt a víra v posmrtný život. Například buddhisté ve smrti nespírají nic tragického a nepřekonatelného, věří v reinkarnaci duše, a proto pro ně smrt není bezvýchodnou situací. Staří Egypťané věřili, že je důležité uchovat tělo mumifikací, aby se do něj duše mohla kdykoliv vrátit. Křesťané a muslimové věří, že když se budou chovat dobře, tak se dostanou do ráje, a naopak

při špatném chování skončí vpekle. Nikdo znás nemůže soudit, které ztěchto pojetí je pravdivé, ale určitě se to všichni jednou dozvíme.

Téma smrti je v hispanoamerické literatuře velmi časté a do jisté míry přítomné snad v každém literárním díle, ať už se jedná o lidské oběti získání přízně bohů, zjevování duchů mrtvých (jako v tomto románu) nebo o úkladné vraždy (taktéž přítomné v tomto díle).

Natálie Krejníková

Proč sis vybrala svůj studijní obor a rozhodovala jsi se ještě mezi něčím jiným?

Ke španělštině jsem se dostala náhodou, chodila jsem na Gymnázium Budějovická na česko-španělskou větev, tak jsem to pak zkusila i na vysokou školu.

Co bys chtěla dělat po ukončení studia?

To ještě přesně nevím, ale určitě bych chtěla vycestovat někam do Latinské Ameriky.

Tvá práce je o Juanu Rulfovi, jací další hispanoameričtí autoři tě zaujali?

Rosario Castellanos, Julio Cortázar, Ernesto Sábato, Leopoldo Lugones a mnozí další